

Tiesitkö, että...

Teksti: Saara Ketola

ortopedian ja
traumatologian erikoislääkäri,
tekonivelkirurgian
asiantuntijalääkäri,
apulaisylilääkäri,
potilasturvallisuusjohtaja,
Tekonivelsairaala Coxa

Mikä sinulle on tärkeää?

24

NO HARM | Lehti asiakas- ja potilasturvallisuudesta 1/2022

Michael J. Barry ehdotti 10 vuotta sitten, että kysyttäisiin ”Mikä sinulle on tärkeää?” sen sijaan että kysytään ”Mikä sinulla on vaivana?”. Aiheen ympärille on luotu oma teemapäivä, jota vietetään nyt jo lähes 50 maassa.

”Mikä sinulle on tärkeää?” on helppo, mutta samalla vahva kysymys. On tärkeää kuunnella ja kuulla, mitä kysymykseen vastataan. Sen mikä on potilaille tärkeää, tulee olla meillekin tärkeää.

Tavoitteiden asettaminen on olennainen osa hoitoa ja kuntoutusta. Joskus tavoite voi olla Lapin hiihtoreissu, joskus kävely rakkaaseen kahvilaan kotikadulla. Tärkeän asian miettiminen on jo oleellinen askel kohti tätä tavoitetta.

Mikä sinulle on tärkeää? -ajatuksen on todettu parantavan hoitotuloksia, tuovan luottamusta hoitoon ja osoittavan kunnioitusta. Positiivinen hoitokokemus nostaa hoidon laatua ja parantaa näin myös työn tekemisen kulttuuria ja kokemusta. Se kertoo ihmisten yhteydestä ja siitä, mikä tekee elämästä merkityksellistä. Parhaaseen mahdolliseen hoitotulokseen ei aina tarvita suuria; moni asia olisi helpostikin järjestettävissä, jos vain on halua ja tietoa.

Inhimillisuus on tärkeää

Koronapandemia on riistänyt sosiaalisia kontakteja sekä mahdollisuuden olla sairaan läheisen rinnalla. Vakavasti sairaiden osastoilla tämä perheen ja rakkaiden poissaolo on näkynyt synkimmin. Siksi esimerkiksi teho-osastoilla on järjestetty mahdollisuuksia virtuaalikiertoihin, joissa omainen voi olla videoyhteydellä läsnä. Tutun äänen kuuleminen auttaa monesti paremmin kuin mikään lääke. Hyvästien jättö ilman halausta ja kosketusta on raastavaa. Elämän loppuvaiheisiin on pyritty silti saamaan esimerkiksi potilaalle tärkeää musiikkia tai luettua tekstiä.

Tekonivelsairaala Coxassa ”Mikä sinulle on tärkeää?” -päivää vietettiin ensimmäisen kerran v. 2018. Henkilökunnan rintanapit kertovat, että haluamme oikeasti kuulla vastauksen ja toimia sen mukaan. Potilaan rintanapissa on tilaa kirjoittaa vastaus tai toive. Potilaat näkevät näin myös toistensa toiveita ja saavat juttelun aiheita sekä vertaistukea samassa tilanteessa olevilta.

Fysioterapeuttisia suunnitelmia laaditaan tietoisena potilaan tavoitteista. Potilaiden vastauksissa on ollut toiveita päästä pyöräilemään, sienestämään sekä pystyä hoitamaan puutarhaa. Mieliinpainuvimpia ovat olleet tavoitteet päästä katso-

maan puolisoa hoitokotiin tai päästä käymään itse kaupassa.

Teemapäiviin on suhtauduttu kiitellen. Asiasta keskustelu on tuonut hyvän mielen sekä potilaille että henkilökunnalle.

Kysy - kuuntele - toimi

NO HARM -lehti haastaa lukijoidensa toimipaikkoja mukaan tähän teemaan. Tänä vuonna kansainvälistä Mikä sinulle on tärkeää? -päivää vietetään kesäkuun 9. päivä.

Ja voihan sitä työkaveriltakin kysyä, mikä hänelle on tärkeää. Jokainen palvelujen tarvitsija on tärkeä. Sinä olet tärkeä!

Viite:

Shared Decision Making – The Pinnacle of Patient-Centered Care.

Barry et al. The New England Journal of Medicine, March 1, 2012

<https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMp1109283>

